

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Den nugældende kommunale valglov er vedtaget i 1996. Loven afløste den tidligere lov fra 1982. Der er siden gennemført en strukturreform af den kommunale sektor med etablering af 4 nye kommuner og fælles bygdebestyrelser.

Med forslaget overdrages ansvar og kompetence forbundet med forberedelse, gennemførelse og opgørelse af valg til kommunalbestyrelserne, fælles bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationerne til kommunalt regi.

Med forslaget gøres valgret generelt betinget af dansk indfødsret eller nordisk statsborgerskab. Der skabes grundlag for, at studerende mfl. vil kunne bevare valgret under midlertidigt ophold udenfor Grønland.

2. Hovedpunkter i forslaget

1. Det foreslås, at Valgnævnet ved valg til kommunalbestyrelsen, fælles bygdebestyrelse og menighedsrepræsentationer, ændres til et klage- og dispensationsnævn. Det foreslås, at valgene fremover forberedes og gennemføres lokalt i de enkelte kommuner af en valgbestyrelse. Naalakkersuisut anser det som en styrkelse af nærdemokratiet, at valgbehandlingen gennemføres lokalt og tæt på borgerne.

Det foreslås at Naalakkersuisut varetager departementale funktioner (regelfastsættelse).

2. Det foreslås, at bopælskravet for nordiske statsborgere strammes. Det foreslås, at andre landes statsborgere, bortset fra nordiske statsborgere, ikke kan opnå valgret ved valg til kommunalbestyrelsen, fælles bygdebestyrelser og menighedsrepræsentation.

Med forslag til skærpelse af betingelserne for at opnå valgret tilstræbes, at den lokale befolkning ikke kan komme i mindretal ved tilflytning af udenlandsk arbejdskraft i større antal. F.eks. i tilknytning til en jernmine i Nuuk, aluminiumsværk i Maniitsoq eller olieaktiviteter i nordgrønland. Anlægsarbejder i tilknytning til sådanne aktiviteter vil formentlig strække sig over en årrække.

Der er på nuværende tidspunkt anslået ca. 44.000 personer med stemmeret til valg til kommunalbestyrelserne. Det er vurderingen, at det er nødvendigt med stramning af reglerne

for at opnå stemmeret ved valg til kommunalbestyrelserne for at sikre, at den grønlandske befolkning fortsat har bestemmelsesret også ved valg af medlemmer til kommunalbestyrelserne.

Valgret til Inatsisartut har alene personer over 18 år, med dansk indfødsret og som opfylder konkrete bopælskrav. Andre landes statsborgere, herunder nordiske statsborgere har ikke valgret ved valg til Inatsisartut.

3. På forårssamlingen 2010 (FM2010/141) blev Naalakkersuisut pålagt at fremsætte forslag til ændring af landstingsloven om valg til kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer, hvorved der i landstingsloven indsættes en bestemmelse svarende til § 2 i landstingsloven om valg til Grønlands Landsting. Bestemmelsen med en enkelt præcisering i stk. 2 indsat i nærværende forslag som § 2.

Ifølge forslag til § 2 har personer, der midlertidig har taget ophold uden for grønland og de med disse personer samlevende ægtefæller mulighed for at afgive stemme til valg til kommunalbestyrelsen, fælles bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer. Dermed kan de studerende, patienter mv. der midlertidigt har taget bopæl udenfor Grønland få mulighed for at afgive stemme pr. brev til kommunale valg.

4. Forslaget viderefører ordningen med geografiske repræsentanter ved valg af kommunalbestyrelser som blev introduceret ved § 4, stk. 3 i Landstingslov nr. 14 af 19. november 2007 om strukturreform af den kommunale sektor.

Ved forårssamlingen i 2011 (FM 2011/38) var der en forespørgselsdebat om, at der på baggrund af den nye kommunale struktur gives de tidligere kommuner mulighed for at opnå mindst én plads som geografisk repræsentant. Der var en bred enighed om bibeholdelsen af ordningen. Geografisk repræsentant er indarbejdet i lovforslaget.

Kanukoka har efter drøftelser med kommunerne og efter behandling i Kanukoka's bestyrelse sammenfattende tilkendegivet, at spørgsmålet om geografiske repræsentanter og om lokal politisk repræsentation i øvrigt bør undergives en grundig politisk og administrativ behandling.

5. Landstingslov nr. 14 af 19. november 2007 om strukturreform af den kommunale sektor ophævede og ændrede en række bestemmelser i Landstingslov om valg til kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer.

Bestemmelserne i landstingslov om strukturreform af den kommunale sektor om valg til kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer er, sammen med de ophævede bestemmelser i den kommunale valglov, videreført i nærværende forslag i fornødent omfang.

Valg til fælles bygdebestyrelser er således indarbejdet i herværende lovforslag. Som noget nyt får personer, der midlertidigt har taget ophold udenfor Grønland (studerende, syge og andre) nu mulighed for at afgive stemme pr. brev til bygdebestyrelsesvalget. Dette gælder nu også for så vidt angår valg til menighedsrepræsentationer.

6. Det foreslås endelig, at valg til kommunalbestyrelserne gennemføres på samme dag, 1. tirsdag i april i valgåret. Det foreslås at valg til menighedsrepræsentationerne gennemføres samtidig med valg til kommunalbestyrelsen.

Valg til fælles bygdebestyrelser skal tillige gennemføres i april måned i samme år som valg til kommunalbestyrelserne og menighedsrepræsentationerne. Det foreslås, at valgbestyrelserne træffer afgørelse om datoen for valg til bygdebestyrelserne.

7. Der pågår overvejelser om ændring af Ivittuut's nuværende anvendelse og status. Der er ikke på nuværende tidspunkt tilstrækkelig grundlag for at foretage en nærmere regulering heraf i nærværende forslag til Inatsisartutlov.

Træffes der senere beslutning om ændring i Ivittuut's anvendelse og status vil Naalakkersuisut på grundlag heraf vurdere om der er behov for ændringer i reglerne for valg til kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det foreslås, at de kommunale valgbestyrelserne fremover leder og forbereder valg til kommunalbestyrelserne, fælles bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer. Valgbestyrelserne vil tillige være ansvarlige for opgørelse af valgenes resultat.

Det vil fremover være de enkelte kommuner, der afholder omkostninger forbundet med forberedelse og gennemførelse af valg til kommunalbestyrelsen, fælles bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer.

Omkostninger til sekretariatsbetjening af Valgnævnet og Valgbarhedsnævnet samt vederlag til medlemmer heraf afholdes af Landskassen. Landskassen afholder tillige omkostninger forbundet med trykning og distribution af valg bøger samt materiale til brug for afgivelse af brevstemme.

Valgnævnet vil ikke fremover skulle afholde omkostninger til forberedelse og ledelse af valg eller omkostninger til etablering og drift af landsdækkende elektronisk valgindberetning.

Herudover skønnes forslaget ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget vil ikke have konsekvenser for miljø og natur eller folkesundhed.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget forventes ikke have konsekvenser for borgerne.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have andre væsentlige konsekvenser

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har været i høring i perioden 23. januar – 27. februar 2012. Forslaget blev sendt til:

Kanukoka
Kommunerne
Kanunupe
Valgnævnet
Valgbarhedsnævnet
Avalak
Departementet for Finanser
Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling
Samtlige partier
Biskoppen over Grønlands Stift
Politimesteren i Grønland
Borgerrådet
Rigsombudsmanden i Grønland

Ved høringsfristens udløb var der indkommet høringssvar fra Rigsombudsmanden i Grønland, Departementet for Finanser, Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling, Partiet Siumut, partiet Demokraterne samt Biskoppen i Grønland.

Der er ikke indkommet høringssvar fra KANUKOKA eller fra kommunerne. KANUKOKA har den 23. februar 2012 meddelt, at der ikke kommer noget høringssvar fra Kommunerne

eller KANUKOKA inden kommunekonferencen. Det er KANUKOKA's opfattelse, at forslaget bør behandles på Kommunekonference i Ilulissat i dagene 12-15. marts 2012 som led i lokaldemokratiske overvejelser.

Forslag til inatsisartutlov om valg til kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer er baseret på den nuværende kommunale struktur og principper for opgavefordeling. Den nuværende kommunale struktur er vedtaget i Inatsisartut i 2007 og 2008 og på grundlag af Strukturudvalgets anbefalinger. Spørgsmålet om geografiske repræsentanter har været behandlet på Inatsisartuts Forårssamling 2011 (FM 2011/38). Der var en bred enighed om bibeholdelsen af ordningen.

Høringssvar, der vedrører tekniske eller sproglige forhold er uden yderligere bemærkninger indarbejdet i nærværende forslag til Inatsisartutlov med tilhørende bemærkninger.

Andre indkomne høringssvar gengives i det væsentlige nedenfor tillige med Naalakkersuisuts bemærkninger hertil.

Partiet Siumut har afgivet følgende høringssvar:

"Siumut skal komme med følgende bemærkninger til høringen af forslaget til Inatsisartutlov nr. xx, af xxxx 2012 om valg til kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer:

Vi mener ikke det er tiden for at overdrage ansvar og kompetencer forbundet med valg til kommunalbestyrelser, fælles bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer til kommunerne, så tæt på etableringen af de store kommuner.

Siumut mener, at det offentlige bør følge og holde øje med valgene, og at ansvaret bør blive styret centralt.

Der er et forslag om at udgifterne til valg overdrages til kommunerne, for eksempel at kommunen skal til at sørge for, at få trykt stemmesedlerne.

Som bekendt er der kommuner, der har en meget stram økonomi og må spare, og man kan forestille sig, at dette kan medføre at trykningen af stemmesedlerne bliver forskellig, og derved vække bekymringer for, hvad det vil have af virkninger på valgresultaterne.

Valgbestyrelsen kommer til at have ansvaret for tællingen af valgresultaterne. Hvem skal så have ansvaret for den centrale samling af de landsdækkende valgresultater? Og hvem kommer til at have ansvaret for at bringe valgresultaterne gennem computerne i den forbindelse?

Vi fra Siumut stiller spørgsmålstejn ved det, der står skrevet i høringen om, at udgifterne ikke vil få andre større konsekvenser for det offentlige rent administrativt og økonomisk. Siumut mener, at der er usikkerhed om, hvilke konsekvenser det vil medføre, og mener, at

der bør foretages en mere udførlig vurdering. Hvor stort et beløb regner man med at afsætte til de kommende kommunale udgifter i forbindelse med valg? Hvem skal tage ansvaret, hvis der opstår fejl? Da der skal bruges en del ressourcer under gennemførelsen af valgene og ikke mindst regne med, at de vil være forbundet med en del udgifter, mener vi ikke fra Siumut, at det kan overdrages til kommunerne sådan uden videre.”

Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunua samt Qaasuitsup Kommunua blev etableret ved Landstingslov nr. 14 af 19. november 2007 om strukturreform af den kommunale sektor og med valg til overgangsudvalgene første gang den 8. april 2008.

Inatsisartut's beslutning om strukturreform af den kommunale sektor indebar ændret byrde- og opgavefordeling mellem Grønlands Selvstyre og kommunerne.

Efter de gældende regler for valg til kommunalbestyrelse, bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer har de enkelte kommuner ansvaret for betydelige dele af valgenes forberedelse og gennemførelse. Det er de kommunalt ansatte medarbejdere, der besidder den relevante erfaring med afvikling af lokale valg. De er typisk også de samme kommunale medarbejdere der forestår afvikling af valg til Inatsisartut såvel som valg til Folketinget.

Med forslaget overgår også ansvaret for at samle og opgøre resultatet af valget. Det er Naalakkersuisuts vurdering, at dette er i overensstemmelse med principperne for strukturreformen af den offentlige sektor. Som nævnt ovenfor under de generelle bemærkninger anser Naalakkersuisut det tillige som en styrkelse af nærdemokratiet, at valgbehandlingen gennemføres lokalt og tæt på borgerne.

Det er videre Naalakkersuisuts vurdering, at kommunerne vil være i stand til at varetage også denne del af ansvaret forbundet med valg til kommunalbestyrelse, bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer.

Kommunerne varetager i dag administrationen af centrale og komplicerede sagsområder som f.eks. areallovgivningen, sociallovgivning og skolelovgivningen. Kommunerne træffer dagligt et stort antal afgørelser af betydning for borgerne.

Efter forslaget § 50 kan de kommunale valgbestyrelses afgørelser påklages til Valgnævnet. Klage kan indgives af kandidater og enhver vælger i valgkredsen. Valgnævnet kan træffe beslutning om omvalg, hvis der er begået betydelige fejl.

Herudover bistår Naalakkersuisut kommunerne ved udarbejdelse af vejledninger og elektroniske formularer ligesom Naalakkersuisut bistår med vejledning om konkrete problemstillinger, der opstår som led i valgets forberedelse, afvikling og opgørelse.

Kommunerne afholder i dag omkostninger til leje og indretning af valglokaler, omkostninger til valgbestyrelse, afstemningsledere og tilforordnede samt omkostninger til folkeregistre og

ekspeditioner vedrørende brevstemmer. Omkostninger til udarbejdelse og trykning af afkrydsningsstemmesedler m.v. vil kunne indgå i forhandlingerne om fastsættelse af bloktilskud til kommunerne.

Valg til kommunalbestyrelse, bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer er lokale valg, der opgøres lokalt i hver enkelt valgkreds af valgbestyrelsen. Der foretages derfor ikke nogen landsdækkende opgørelse af valgresultaterne. Den hidtidige praksis hvorefter Valgnævnet centralt indtastede afstemningsresultatet på enkelte afstemningssteder til brug for opgørelse af valgresultatet i hver enkelt kommune videreføres ikke. Det er de 4 kommunale valgbestyrelser, der er hver især ansvarlige for at indsamle afstemningsresultatet på de enkelte afstemningssteder og herefter opgøres valgresultatet i valgkredsen.

Det er samtidig Valgbestyrelsens ansvar, at videreformidle det endelige valgresultat til kandidaterne såvel som offentligheden og pressen.

Partiet Demokraterne har afgivet følgende høringssvar:

”Demokraterne er overordnet set tilfredse med nærværende forslag. Dog har vi følgende bemærkninger til § 45, stk. 4:

Demokraterne er ikke tilhængere af, at der reserveres pladser til geografiske repræsentanter i demokratisk valgte forsamlinger.

*Demokraterne mener, at alle i kommunen skal kunne stemme på de samme partier og personer, og når optællingen er slut, skal kommunalbestyrelsen bestå af de kandidater, der har fået flest stemmer for de enkelte partier. For at eksemplificere det, så skal det være sådan, at hvis Demokraterne får stemmer nok til at få tre mandater i Kommuneqarfik Sermersooq, så skal det være de tre kandidater, der har fået det højeste stemmetal, der skal indtræde i kommunalbestyrelsen. Det betragter vi som det demokratisk mest korrekte. Ved at operere med kredsmandater, risikerer man, at det ikke er de tre kandidater med flest stemmer, der kommer i kommunalbestyrelsen, da der skal være plads til kredsmandaterne.
...”*

Det er Naalakkersuisuts vurdering, at ordningen med geografiske repræsentanter har bidraget positivt til gennemførelse af strukturreformen af den kommunale sektor.

Udformningen af valglovene er en del af vores demokrati. Det er sundt, at der løbende er en diskussion af heraf. Inatsisartut drøftede på FM 2011/38 ordningen med geografiske repræsentanter. Der var bred enighed i Inatsisartut om at videreføre ordningen. Det er Naalakkersuisuts vurdering, at der i kommunalbestyrelserne er et generelt ønske om at videreføre ordningen.

På denne baggrund er det Naalakkersuisuts vurdering, at der ikke på nuværende tidspunkt er grundlag for at ændre ordningen med geografiske repræsentanter.

Departementet for Finanser har afgivet følgende hørings svar:

”I det foreliggende lovforslag opereres der dels med bygderåd, men også med en geografisk repræsentant fra de tidligere kommuner i hver kommunalbestyrelse.

...

For at sikre en mere ligelig behandling af byerne og bygderne kan der overvejes at indføre byråd med de samme beføjelser, som bygderådene har i dag, såfremt erfaringerne med bygderådene har været gode. Med tilstedeværelsen af byråd kan det overvejes om det stadig er hensigtsmæssigt at bevare den geografiske repræsentation i kommunalbestyrelsen.”

Strukturudvalget foreslog i sin rapport en forenkling, som indebar to folkevalgte forsamlinger, nemlig Inatsisartut og kommunalbestyrelser. Landstingets Midlertidige Udvalg vedrørende Strukturreformen indstillede under behandling af EM 2007/50 at der ikke etableres lokalråd, og at bygdebestyrelserne i stedet bevares i en revideret og forenklet form. Udvalget indstillede, at antal af bygdebestyrelser blev halveret, idet nabobygder fremover skulle have mulighed for at danne fællesbestyrelser, gældende for to eller flere bygder.

Inatsisartut vedtog i efteråret 2007 Landstingslov nr. 14 af 19. november 2007 om strukturreform af den kommunale sektor, som i § 8 fastsatte, at der vælges fælles bygdebestyrelser som skal omfatte mindst 2 bygder inden for samme kommune. Bestemmelsen er siden videreført i § 51 i Inatsisartutlov nr. 22 af 18. november 2010 om den kommunale styrelse.

Det er Naalakkersuisuts vurdering, at det ikke er relevant at indsætte bestemmelser om indførelse af byråd med de samme beføjelser, som bygdebestyrelserne har i dag i forslaget til valgloven. I henhold til den kommunale styrelseslov § 31, stk. 3 kan kommunalbestyrelserne allerede nedsætte særlige udvalg til varetagelse af bestemte hverv, herunder lokale hverv i byerne.

Rigsombudsmanden har, på vegne Økonomi- og Indenrigsministeriet, afgivet følgende hørings svar:

Der er afgivet et længere høringsnotat, hvorfor alene konklusion er gengivet:

”Økonomi- og Indenrigsministeriet skal derfor bemærke, at forslagets § 1 for så vidt angår betingelsen om en forudgående bopælsperiode på fire år for nordiske statsborgere således afviger fra Nordisk Ministerråds beslutning af 14. oktober 1976 om, at der indrømmes valgret

og valgbarhed for nordiske statsborgere, som i en mindsteperode, der ikke bør overstige tre år, har haft ophold i det pågældende nordiske land.”

Høringssvaret er baseret på de forpligtelser, der følger af Samarbejdsoverenskomsten (Helsingforsaftalen) af 23. marts 1962 som ændret ved overenskomst af 29. september 1995.

Høringssvaret knytter sig forslag om regulering af bopælskravet for nordiske statsborgere, jf. forslagens § 1, stk. 1, nr. 4. I forslaget som udsendt i høring var det foreslået at nordiske statsborgere som betingelser for valgret skulle have haft sammenhængende fast bopæl i riget i mindst 4 år og have haft sammenhængende fast bopæl i Grønland i mindst 6 måneder, forud for valgets afholdelse.

For at sikre at forslaget var i overensstemmelse med forpligtelserne indenfor det nordiske samarbejde blev Rigsombudsmanden og Økonomi og Indenrigsministeriet særskilt anmodet om at afgive udtalelse om dette spørgsmål.

Det nu fremlagte forslag er revideret således at nordiske statsborgere opnår valgret når vedkommende har haft sammenhængende fast bopæl i Grønland i mindst 3 år forud for valgets afholdelse og i øvrigt opfylder betingelse for valgret.

Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling har afgivet følgende høringssvar:

Departementet har til forslagens § 2, stk. 3 anført at registreret partnerskab bør sidestilles med ægteskab.

Det er præciseret i forslag og bemærkninger.

Departementet har til forslagens § 5 og § 70 stk. 1 peget på at det kunne være interessant at få præciseret, hvornår en person kan anses for at være uværdig til at være medlem af kommunalbestyrelsen.

Begrebet ”uværdig” er en retlig standard, der giver Valgbarhedsnævnet et direktiv, en moralsk eller social målestok, som nævnet må udfylde efter hver tids retsopfattelse.

Valgbarhedsnævnet vurderer i hver konkret sag, hvorvidt et valgt medlem skal anses for uværdig og dermed miste sig valgbarhed.

Departementet har til forslagens § 74, stk. 1. 1. pkt. og § 78, stk. 3 in fine foreslået, at der i stedet for ”den præst, der er præstegældets leder” anvendes betegnelsen ”den kirkebogsførende præst”. Dette stemmer bedst med Inatsisartutlov om Kirken.

Det er præciseret i forslag og bemærkninger.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Valg til kommunalbestyrelsen

Til § 1

Bestemmelsen regulerer betingelserne for, at opnå valgret ved valg til kommunalbestyrelserne. Som tillige anført i de almindelige bemærkninger er betingelserne for valgret skærpet i forhold til den nu gældende § 1.

Til stk. 1

Bestemmelsen indebærer en skærpelse af betingelserne i forhold til den gældende regulering og indebærer samtidig at kun personer med dansk indfødsret, stk. 1 nr. 3, eller nordisk statsborgerskab, stk. 1, nr. 4, vil kunne opnå valgret. Som nordisk statsborgerskab anses finsk, svensk, norsk og islandsk statsborgerskab. Bestemmelsen svarer i det væsentlige til reglerne om valgret, der var gældende efter Landstingslov nr. 2 af 30. marts 1982 om valg til kommunalbestyrelser og bygderåd.

Forslagets stk. 1, nr. 3 og 4 indebærer, at personen skal have haft fast bopæl i Grønland i en sammenhængende periode forud for valgets afholdelse. Fast bopæl uden for riget afbryder den periode, der udgør en sammenhængende periode efter forslaget. Perioden regnes således fra det tidspunkt, hvor personen senest har taget fast bopæl i riget.

Begrebet ”bopæl” forstås i overensstemmelse med de gældende regler for folkeregistrering (Anordning nr. 1198 af 29. november 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om Det Centrale Personregister). Efter § 6 i anordningen anses bopæl som ”det sted (bolig), hvor en person regelmæssigt sover, når denne ikke er midlertidigt fraværende på grund af ferie, forretningsrejse, sygdom eller lignende og hvor denne har sine ejendele”.

Personer, der efter reglerne i anordningen opfylder betingelserne for at være tilmeldt folkeregistret i kommunen, anses for at have fast bopæl i kommunen.

Ved afgørelsen af, om fraværet fra bopælen er midlertidigt, må det vurderes, om der er hensigt til tilbagevenden, ligesom længden af fraværet er af betydning. Der kan ikke gives nogen fast grænse for længden af fraværet. Det er kommunalbestyrelsen der, i overensstemmelse med anordningen, forestår registrering i CPR registeret.

Til stk. 2

Bestemmelsen indebærer, at personer der har haft midlertidigt ophold uden for Grønland omfattet af forslagets § 2 kan medregne det midlertidige ophold uden for Grønland, ved vurdering af om de opfylder kravet om fast bopæl i Grønland og i riget i stk. 1, nr. 3 og nr. 4.

Det følger af kravet om midlertidigt ophold uden for Grønland og henvisningen til forslagets § 2, at personen umiddelbart forud for det midlertidige ophold uden for Grønland skal have haft fast bopæl i Grønland. I modsat fald kan det midlertidige ophold uden for Grønland ikke medregnes.

Til stk. 3.

Bestemmelsen svarer til den nugældende § 1, stk. 2.

Formand for Kanukoka vælges, efter nærmere regler i vedtægterne for foreningen, blandt medlemmerne af kommunalbestyrelserne. Såfremt formandshvervet er et fuldtidshverv og formanden må flytte fra hjemkommunen opretholder formanden valgret og valgbarhed i fraflytterkommunen.

Til § 2

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer med enkelte præciseringer til § 2 i Landstingslov nr. 9 af 31. oktober 1996 om valg til Grønlands Landsting. Bestemmelsen er indsat på baggrund af beslutning i Inatsisartut på forårssamlingen 2010 (FM 2010/141).

Bestemmelsen gør det muligt for uddannelsessøgende, patienter og andre med midlertidigt ophold uden for Grønland at bevare stemmeretten ved valg til kommunalbestyrelsen.

Bestemmelsen omfatter tillige en samlevende ægtefælle eller registreret partner. Det beror på en konkret vurdering om ægtefæller eller registrerede partnere kan anses for samlevende. Der kan lægges vægt på fælles folkeregisteradresse, hjemmeboende børn - fælles og sammenbragte - oplysninger om fælles økonomi, køb eller leje af bolig i fællesskab, om udrejse er sket samtidigt m.v.

Til stk. 2

§ 2 omfatter personer som forud for det midlertidige ophold uden for Grønland var tilmeldt folkeregistret i Grønland og som forud for fraflytningen sammenlagt havde været tilmeldt i 2 år. 2 års kravet kan anses for opfyldt ved sammenlægning af flere perioder som tilmeldt folkeregistret med fast bopæl i Grønland.

Til stk. 3

Det beror på en konkret vurdering om der kan anses etableret et ægteskabslignende samlivsforhold. Det beror på en konkret vurdering om ægtefæller eller registrerede partnere kan anses for samlevende. Der kan lægges vægt på fælles folkeregisteradresse, hjemmeboende børn - fælles og sammenbragte - oplysninger om fælles økonomi, køb eller leje af bolig i fællesskab, om udrejse er sket samtidigt m.v.

Til § 3

Bestemmelsen svarer til den nugældende § 2.

Tilsvarende bestemmelse finder anvendelse ved valg til Inatsisartut, jf. § 1 i Landstingslov nr. 9 af 31. oktober 1996 om valg til Grønlands Landsting.

Bestemmelsen omfatter personer, der er umyndiggjort med retsvirkning i Grønland i overensstemmelse med kap. 25 i Retsplejeloven for Grønland og anordning nr. 306 af 14. maj 1993 om ikrafttræden for Grønland af myndighedsloven.

Til § 4

Bestemmelsen svarer til den nugældende § 3.

Tilsvarende bestemmelse finder anvendelse ved valg til Inatsisartut, jf. § 3 i Landstingslov nr. 9 af 31. oktober 1996 om valg til Grønlands Landsting.

Om udarbejdelse af valglister henvises til bemærkningerne til §§ 22-26.

Til § 5

Bestemmelsen svarer til den nugældende § 4.

Valgbarhed er betinget af valget efter forslaget § 1 og herunder krav om fast bopæl i kommunen, jf. § 1, stk. 1, 1. pkt. Ingen kan dog på forhånd udelukkes fra at opstille til valget med henvisning til, at de er pålagt en kriminalretlig foranstaltning. Vælges en person, der er pålagt en kriminalretlig foranstaltning, træffer Valgbarhedsnævnet afgørelse om personens valgbarhed.

En foranstaltning kan ikke anses for afsluttet, hvis personen f.eks. kun er prøveløsladt eller fortsat er undergivet tilsyn på valgdagen.

Til § 6

Der vælges det antal medlemmer af kommunalbestyrelsen, der er fastsat i overensstemmelse med i styrelsesloven, for tiden § 3, stk. 2.

Hver enkelt kommune er én valgkreds. Hensynet til en vis geografisk spredning af kommunalbestyrelsens medlemmer er reguleret i forslaget § 45, stk. 4 om geografiske repræsentanter.

Til § 7

Bestemmelsen regulerer fastsættelse af dagen for valg til kommunalbestyrelsen. Valgdagen følger direkte af bestemmelsen og vil ikke forudsætte at anden myndighed skal træffe beslutning herom. Der ses ikke anledning til at inddrage anden myndighed i fastsættelse af dato for kommunalvalg. Valgperioden er fast og valget er en fast tilbagevendende begivenhed.

Til § 8

Til stk. 1

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger til forslaget ændres opgavefordelingen ved forberedelse og ledelse af valg til kommunalbestyrelserne. Det foreslås, at valg til kommunalbestyrelsen forberedes og ledes af en valgbestyrelse for hver valgkreds/kommune. Det foreslås, at Naalakkersuisut varetager departementale funktioner. Valgnævnet foreslås fsva. valg til kommunalbestyrelserne ændret til et klage- og dispensationsnævn.

Til stk. 2.

Forberedelse af valg til kommunalbestyrelserne vil i vidt omfang have karakter af sædvanlige og normale ekspeditioner, der ikke giver anledning til tvivl. Det vil ikke være nødvendigt med afholdelse af møder til afgørelse af alle sager vedrørende valget. Det forudsættes f.eks. at beslutning om antallet af afstemningssteder og udpegning af afstemningsledere træffes på møde. Spørgsmål vedr. optagelse eller sletning af personer på valglisten, behandling af kandidatanmeldelser, godkendelse af stemmeseddel og opslag til valglokale samt valgets opgørelse og godkendelse forudsættes tillige behandlet på møde.

Bestemmelsen overlader det til valgbestyrelsen, at afgøre om møder gennemføres som telefonmøde, ved anvendelse af videokonferenceudstyr eller som fysiske møder.

Til § 9

Den enkelte valgbestyrelse vælges af den siddende kommunalbestyrelse. Borgmesteren er født medlem af valgbestyrelsen som formand. Kommunalbestyrelsen beslutter ved almindeligt flertal antallet af medlemmer, der skal vælges til valgbestyrelsen. Med anvendelse af ordet mindst er det tilkendegivet, at kommunalbestyrelsen kan vælge et højere antal men ikke et mindre antal valgte medlemmer af valgbestyrelsen. Valg af medlemmer til valgbestyrelsen sker ved sædvanligt forholdstalsvalg efter reglerne i Inatsisartutlov om kommunernes styrelse, for tiden § 35 og § 37.

På denne baggrund og under hensyn til at mange medlemmer af kommunalbestyrelsen genopstiller er det positivt anført, at et medlem af valgbestyrelsen kan forblive medlem selvom vedkommende opstiller til valg til kommunalbestyrelsen.

Det enkelte medlem af valgbestyrelsen skal dog afstå fra at deltage i forberedelse, behandling og afgørelse af sager, der vedrører medlemmets egne forhold. I øvrigt er valgbestyrelsen omfattet af landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning og herunder reglerne om inhabilitet.

Der vælges ikke stedfortrædere til medlemmer af valgbestyrelsen. Udtræder et valg medlem af valgbestyrelsen udpeger kommunalbestyrelsen et nyt medlem til valgbestyrelsen i henhold til reglerne i Inatsisartutlov om kommunernes styrelse, for tiden § 37.

Til § 10

Det beror på valgbestyrelsens konkrete vurdering om der er anledning til at udpege tilforordnede til at bistå afstemningslederen. På afstemningssteder med flere stemmerum og stemmekasser vil der være behov for et antal tilforordnede til valghandlingens gennemførelse herunder undersøgelse af om vælgerne er optaget på valglisten, udlevering af stemmeseddel m.v.

Afstemningslederen modtager og opbevarer brevstemmer, jf. forslaget § 37.

Til § 11

Bestemmelsen svarer til den nugældende § 10.

Hvervet som medlem af valgbestyrelsen er pligtmæssigt på lige fod med andre hverv medlemmer af kommunalbestyrelsen er pligtige at varetage.

Hvervet som afstemningsleder er ligeledes pligtmæssigt, men bør om muligt besættes efter aftale med vedkommende. Det bør tilstræbes, at der som afstemningsleder udpeges personer, der har de fornødne forudsætninger og den fornødne tid.

Til § 12

Valgbestyrelsens meddelelse vil danne grundlag for partiers, kandidatforbunds og enkeltkandidaters anmeldelse om opstilling og herunder om frist for indlevering af anmeldelse.

Henset til meddelelsens omfang forudsættes denne bragt i trykte landsdækkende medier. Det udelukker ikke, at valgbestyrelsen f.eks. bringer oplysning om valgets afholdelse i lokalradio eller som skiltreklame på tv og her henviser til meddelelse i trykte landsdækkende medier eller kommunens hjemmeside.

Valgbestyrelsen kan efter vurdering af de lokale forhold tillige foretage offentliggørelse i lokale dagblade eller f.eks. ved opslag ved brættet eller stedlige dagligvareforretninger.

Til § 13

Naalakkersuisut udarbejder fortrykt valgbog som valgbestyrelserne er pligtige at anvende og føre. Valgbog vil kunne distribueres såvel fysisk som elektronisk. Valgbogen skal føres løbende og kontinuerligt og i takt med at der indtræder omstændigheder, der skal indføres i valgbogen.

Det vil udgøre en misligholdelse af hvervet som medlem af valgbestyrelsen og som afstemningsleder såfremt valgbogen ikke føres løbende og kontinuerligt og i takt med, at der indtræder omstændigheder, der skal indføres i valgbogen.

Udover det i bestemmelsen anførte kan, som væsentlige forhold der vedrører valget, anføres valgbestyrelsens valg, afholdte møder i valgbestyrelsen, offentliggørelse efter § 12 og oplysninger om valglistens udarbejdelse.

Til § 14

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer udtømmende, hvorledes en kandidat kan opstille til valg til kommunalbestyrelsen.

Der er i lighed med tidligere lovgivning på området ikke fastsat bestemmelser, der begrænser antallet af kandidater på en partianmeldelse eller et kandidatforbund.

Det beror på reglerne i Landstingslov om valg til Grønlands Landsting om et parti kan anses for opstillingsberettiget til valg til Inatsisartut.

Til stk. 2

I stk. 2 foreskrives pligt til at oplyse en kontaktperson. Valgbestyrelsen kan give alle meddelelser vedr. anmeldelsen til kontaktpersonen. Meddelelse til kontaktpersonen anses samtidig givet til hver enkelt kandidat på anmeldelsen. Det er kontaktpersonens ansvar at videre formidle meddelelsen og sikre at evt. fejl eller mangler rettes, herunder meddelelse efter forslaget § 19, stk. 1, in fine.

Til § 15

Til stk. 1

Anmeldelse af kandidater, der opstiller for et parti, der er opstillingsberettiget til valg til Inatsisartut, foretager anmeldelse på en partilistanmeldelse. Anmeldelse af kandidater, der opstiller for et parti, der er opstillingsberettiget til valg til Inatsisartut, skal ske på blanket, der udarbejdes af valgbestyrelsen. Valgbestyrelsen påser at blanketten opfylder kravene i stk. 2 og stk. 3.

Til stk. 2 og stk. 3

Kravene i stk. 2 og stk. 3 er ufravigelige. Indeholder anmeldelsen ikke de anførte oplysninger er anmeldelsen behæftet med fejl, jf. forslaget § 19, stk. 1.

Benyttelse af kaldenavn i forbindelse med opstilling af en kandidat kan ske efter indhentelse af forudgående tilladelse hos Valgbestyrelsen. Det afgørende for, om anmodningen kan imødekommes, er karakteren og benyttelsen af navnet, herunder hvordan kandidaten benævner sig selv og underskriver sig, samt at der er tale om et kaldenavn, der er almindeligt benyttet i en bredere offentlighed. Kaldenavne, der overvejende anvendes i venskabelige og familiære sammenhænge kan ikke benyttes.

Til brug for valgbestyrelsens behandling af partilistanmeldelser må der senest samtidig med indgivelse af den enkelte anmeldelse fremlægges dokumentation for, at de personer der godkender anmeldelsen er bemyndiget hertil.

De enkelte partier anbefales, at udarbejde en generel skrivelse til samtlige valgbestyrer med oplysning om, hvem der for de enkelte valgkredse/kommuner godkender opstilling af kandidater til valg til kommunalbestyrelsen.

Som nyt er det indarbejdet, at kandidaterne samtidig bemyndiger Valgbestyrelsen eller Valgbarhedsnævnet til at indhente udskrift fra Kriminalregisteret. Udskriften kan alene indhentes for personer, der opnår valg til kommunalbestyrelsen og danner grundlag for behandling i Valgbarhedsnævnet. Det er alene Valgbarhedsnævnet, der træffer afgørelse i alle spørgsmål om medlemmers fortabelse af valgbarhed, jf. § 60, stk. 2.

Til stk. 4

Partier kan ikke opstille i forbund med andre partier, kandidatforbund eller enkeltkandidater.

Til § 16

Til stk. 1

Anmeldelse af kandidater, der opstiller uden for partierne skal ske på en af valgbestyrelsen udarbejdet blanket. Valgbestyrelsen påser, at anmeldelsesblanket opfylder kravene i stk. 2. Blanketten kan udarbejdes som en fysisk blanket såvel som i elektronisk form beregnet for indtastning af de relevante oplysninger og efterfølgende udskrivning, f.eks. i pdf-format.

Valgbestyrelsen skal ved udarbejdelse af blanketten sikre, at den samtidig indeholder fortrykte rubrikker til indsættelse af oplysninger om hver enkelt stiller, jf. forslaget § 17, stk. 1

Til stk. 2

Kravene i stk. 2 er ufravigelige. Indeholder anmeldelsen ikke de anførte oplysninger er anmeldelsen behæftet med fejl, jf. forslaget § 19, stk. 1.

Som nyt er det indarbejdet, at kandidaterne samtidig bemyndiger Valgbestyrelsen eller Valgbarhedsnævnet til at indhente udskrift fra Kriminalregisteret. Udskriften kan alene indhentes for personer, der opnår valg til kommunalbestyrelsen og danner grundlag for behandling i Valgbarhedsnævnet. Det er alene Valgbarhedsnævnet, der træffer afgørelse i alle spørgsmål om medlemmers fortabelse af valgbarhed, jf. § 60, stk. 2.

Til stk. 3

Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 15, stk. 3.

Til stk. 4

For at styrke chancerne for at opnå valg kan to eller flere personer, der opstiller uden for partierne, indgå et kandidatforbund.

Til § 17

En stiller skal opfylde betingelserne for valgret til kommunalbestyrelsen.

En vælger kan ikke være stiller for en kandidat, der opstiller i en anden kommune end den kommune, hvor vælgeren er optaget på valglisten. Vælgere i Qaasuitsup Kommunian kan f.eks. ikke være stillere for kandidater i Kommune Kujalleq.

En stiller kan alene være stiller for én kandidat. Den, der er stiller for flere kandidater, kan ikke anses som stiller for nogen. Valgbestyrelsen bør anføre dette i anmeldelsesblanketten.

Det anbefales, at kandidater sikrer sig et antal stillere udover minimumskravet. Det sikrer, at anmeldelsen fortsat er i orden selv om en stiller trækker sin anbefaling tilbage eller hvis stillere har anbefalet mere end én kandidat.

Til § 18

Hensynet til kandidaten og valgets forberedelse i øvrigt indebærer, at der ikke kan bestå en tidsbegrænset adgang til at tilbagekalde en anmeldelse eller en anbefaling.

Til § 19

Til stk. 1-2

Valgbestyrelsen skal umiddelbart efter udløbet af anmeldelsesfristen afholde møde til behandling og godkendelse af indgivne kandidatanmeldelser.

Efter mødets afholdelse gives meddelelse til de godkendte kandidater og de på anmeldelserne anførte kontaktpersoner.

Valgbestyrelsen kan ikke afvise en kandidatanmeldelse under henvisning til, at kandidaten er pålagt en kriminalretlig foranstaltning, jf. § 5, stk. 2. F.eks. kan personer med dom til anbringelse i anstalt lovligt opstille til valg til kommunalbestyrelsen. Det er Valgbarhedsnævnet, der i påkommende fald tager stilling til om kandidaten skal anses for at have fortabt sin valgbarhed.

Som led i forberedelsen af valget påser valgbestyrelsen forudgående aftale med trykkeri og Post Greenland A/S om ubetinget første prioritering af trykning, pakning og distribution af stemmemateriale.

Til stk. 3

Henset til meddelelsens omfang forudsættes denne bragt i trykte landsdækkende medier. Det udelukker ikke at valgbestyrelsen f.eks. bringer oplysning om valgets afholdelse i lokalradio eller som skiltereklame på tv og her henviser til meddelelse i trykte landsdækkende medier eller kommunens hjemmeside.

Valgbestyrelsen kan efter vurdering af de lokale forhold tillige foretage bekendtgørelse i lokale dagblade eller f.eks. ved opslag ved brættet eller stedlige dagligvareforretninger.

Til § 20

Såfremt der trods valgbestyrelsens opfordring ikke opstiller et tilstrækkeligt antal kandidater, kan Valgnævnet i medfør af forslaget § 81 udskyde valgdagen. Der kan herefter foretages fornyede undersøgelser for mulige kandidater. Den siddende kommunalbestyrelse vedbliver at fungere indtil en nyvalgt kommunalbestyrelse tiltræder, jf. herved forslaget § 53, jf. princippet i § 52, stk. 2

Til § 21

Mandaterne fordeles efter principperne i § 45 og efter valgbestyrelsens nærmere bestemmelse. Først besættes mandaterne med geografiske repræsentanter og dernæst øvrige mandater. Geografiske repræsentanter vil fortsat skulle opfylde krav til fast bopæl. Er der ikke blandt de opstillede kandidater et tilstrækkeligt antal, der opfylder bopælskravet besættes det ledige mandat uden krav om fast bopæl i den oprindelige kommune.

I mangel af et afstemningsresultat kan fordeling af mandater ske enten på grundlag af lodtrækning eller ved ordning af kandidaterne i alfabetisk rækkefølge.

Der vil i sagens natur ikke kunne udarbejdes stedfortræderlister.

Til § 22

Valglisten udarbejdes på grundlag af oplysninger i Det Centrale Personregister. Det er kommunalbestyrelsen, der forestår indberetning til Det Centrale Personregister. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at bistå valgbestyrelsen med udarbejdelse af valglisten. Det er valgbestyrelsen, der træffer afgørelse om en person skal optages på eller udelades af valglisten.

Til § 23

Bestemmelsen svarer med justeringer til § 22 i Landstingslov om valg til Landstinget. Bestemmelsen er indsat i konsekvens af forslaget § 2.

Bestemmelsen regulerer, i hvilken kommune personer med midlertidigt ophold uden for Grønland, jf. § 2, skal optages på valglisten.

Til § 24

Valglisten skal indeholde oplysning om, hvorvidt vælgeren er medlem af folkekirken, idet valg til menighedsrepræsentationen finder sted samme dag.

Valglisten skal alene indeholde oplysning om vælgerens navn og fødselsdato. Valglisten skal ikke indeholde vælgerens cpr. nr.

Til § 25

Fremlæggelse af valglisten på et offentligt tilgængeligt sted er en central del af valgets forberedelse. Borgerne skal have lejlighed til at kontrollere, hvem der optages på valglisten med valgret. Som led i valgbestyrelsens beslutning om tid og sted for fremlæggelse af valglisten kan det samtidig bestemmes at fremlæggelse af valglisten annonceres i lokale dagblade eller på kommunens hjemmeside.

Til § 26

Optagelse på valglisten er en betingelse for, at en person kan udøve valgret, jf. herved forslagens § 4. Offentlig fremlæggelse af og mulighed for at klage over valglisten sikrer, at den – i størst muligt omfang – er korrekt og medtager de personer, der har valgret, jf. forslagens §§ 1-2.

Til § 27-28

Bestemmelserne indebærer krav om anvendelse af afkrydsningsstemmesedler.

Bestemmelserne regulerer de væsentligste forhold om stemmesedlernes udformning og indhold. Herunder rækkefølgen for anførelse på stemmesedlen af opstillede partier, kandidatforbund og enkeltkandidater.

Den detaljerede udformning af stemmesedlerne fsva. papirformat, typografi m.v. beror på valgbestyrelsens beslutning i samarbejde med trykkeriet. Det forventes, at de kommunale valgbestyrelser samordner udformningen af stemmesedlen. Det vil alt andet lige gøre det billigere ligesom trykkeriet må forventes at kunne udføre trykkeopgaven hurtigere.

Naalakkersuisut kan fastsætte regler om udformning af stemmesedler, der anvendes til valg til kommunalbestyrelsen. Naalakkersuisut kan herunder fastsætte regler om papirtype, farve, mål og skrifttype. Naalakkersuisut kan endvidere foreskrive pligt til at anvende et af Naalakkersuisut godkendt trykkeri.

Valgnævnet kan tillade, at der ikke anvendes afkrydsningsstemmesedler. Bestemmelsen kan finde anvendelse, f.eks. hvis fortrykte afkrydsningsstemmesedler ikke når frem til afstemningsstedet i tide eller det ikke er muligt at få trykt stemmesedler. Bestemmelsen kan

tillige finde anvendelse, hvis der opstiller et ekstraordinært stort antal kandidater, der vil medføre at stemmesedlen bliver for stor.

I givet fald anvendes, efter Naalakkersuisuts nærmere bestemmelse, gammeldags stemmesedler, hvor afstemning sker ved at vælgeren skriver kandidatens navn på stemmesedlen.

Til §§ 29-31

Bestemmelserne regulerer en række forhold i forbindelse med selve valghandlingens gennemførelse, herunder tidsrum, sted og indretning af stemmerum.

Valgret udøves personligt, jf. forslaget § 30, stk. 3. Der kan derfor ikke stemmes ved stedfortræder. Er der tvivl om vælgerens identitet må den person, der fører valglisten søge vælgerens identitet fastslået evt. ved forevisning af legitimationspapirer.

Opslag om de opstillede kandidater i valglokale og i stemmerum, jf. forslaget § 30, stk. 2, vil med modifikationer kunne bestå i en forstørret version af den fortrykte stemmeseddel.

Ingen vælger må nægtes adgang til at stemme - heller ikke efter kl. 20 - såfremt vælgeren har indfundet sig i valglokalet for at stemme, inden afstemningen faktisk er sluttet.

Til § 32

Det er den enkelte vælger, der vurderer om der er grundlag for at afgive brevstemme. Folkeregisteret eller personer bemyndiget til at modtage brevstemmer kan ikke nægte en vælger at afgive brevstemme.

Brevstemme kan afgives fra den 1. januar i valgåret, jf. forslaget § 33, stk. 10.

Til § 33

Til stk. 1

Det er som hovedregel de kommunale folkeregistre, der bistår vælgere, der ønsker at afgive brevstemme. Som folkeregister anses tillige folkeregisterførerens medhjælper i bygderne.

Til stk. 2 - 9

Valgbestyrelsen udpeger en eller flere valgberettigede personer i valgkredsen til at modtage brevstemmer efter stk. 2-5. Det er dog Naalakkersuisut, der bemyndiger personer til at modtage brevstemme fra vælgere, der opholder sig uden for den kommunale inddeling, jf. stk. 6.

Bemyndigelse af personer til at modtage brevstemme sker konkret og efter henvendelse fra valgbestyrelsen eller en vælger. Ingen modtagere af brevstemmer må være kandidat til valget.

Personer omfattet af stk. 2 – 3 kan efter omstændighederne have ønske om eller behov for at afgive brevstemme på selve valgdagen. Anmodning herom bør imødekommes, hvis det kan ske uden at forstyrre den almindelige valghandling. Det er dog en forudsætning, at det er praktisk muligt at bringe brevstemmen frem til afstemningslederen på det afstemningssted, hvor vælgeren er optaget på valglisten.

Til stk. 10

Bestemmelsen giver mulighed for at brevstemme fra 1. januar i valgåret. Efter gældende regler kan der tidligst afgives brevstemme 6 uger forud for valget.

Bestemmelsen hænger sammen med forslag om, at valgbestyrelsen skal træffe bestemmelse om afstemningssteder og udpege afstemningslederen senest den 1. januar i valgåret, jf. § 10. Det betyder, at der på de enkelte afstemningssteder er en person, der er ansvarlig for modtagelse og opbevaring af brevstemmer.

Til § 34

Det fornødne stemmemateriale (omslag/forsendelseskuvert, følgebrev, konvolut og stemmeseddel) tilvejebringes af Naalakkersuisut og afstemningen er kun gyldig, når den sker ved benyttelse af denne stemmeseddel, følgebrev og omslag.

Andre autoriserede brevstemmematerialer (brevstemmemateriale til folketingsvalg og kommunevalg i Danmark og på Færøerne eller til folkeafstemninger i Danmark) kan tillige benyttes.

Valgbestyrelsen er forpligtet til at påse, at der til enhver tid forefindes brevstemmemateriale ved samtlige afstemningssteder.

Ved brevstemmeafgivning uden for Grønland anvendes det af de danske myndigheder udarbejdede brevstemmemateriale til folketingsvalg i Danmark.

Til § 35

Til brevstemmeafgivningen skal der være mulighed for, at de pågældende vælgere kan få adgang til - uset af andre - at udfylde deres stemmesedler. Det er ikke nødvendigt at oprette egentlige stemmerum på samme måde som ved selve valget. Det vil være tilstrækkeligt, at vælgerne kan få adgang til en enligt stående pult eller lignende, hvor de ugenert kan udfylde

stemmesedlerne. Pulten eller stemmerummet må være anbragt sådan, at der kan føres kontrol med, at vælgeren ikke fjerner sig med de modtagne stemmesedler m.v.

Straks efter modtagelsen af stemmesedlen med tilhørende kuvert, følgebrev og forsendelseskuvvert skal vælgeren foretage afstemning, og modtageren af brevstemmen påser, at stemmematerialet ikke fjernes fra det pågældende kontor.

Afstemningen sker derved, at den pågældende vælger - uden overværelse af andre - på stemmesedlen anfører navnet på en af de personer eller et af de partier, der opstiller til valg i den valgkreds, hvor vælgeren er opført på valglisten. Er den pågældende vælger blind eller svagtsende, må der på begæring ydes vælgeren fornøden bistand ved stemmeafgivningen.

Når stemmesedlen er udfyldt, indlægger vælgeren sedlen i den dertil hørende kuvert, hvorefter vælgeren udfylder det samtidigt udleverede følgebrev og underskriver dette i overværelse af vedkommende brevstemme modtager.

Stemmeafgivningen på helbredelsesinstitutioner, kriminalforsorgsinstitutioner eller på afsides beliggende steder sker på tilsvarende måde som på folkeregistrene, men følgebrevet skal underskrives i overværelse af vedkommende institutionsleder eller dennes stedfortræder og den af valgbestyrelsen udpegede modtager af brevstemmer.

De som i henhold til ovenstående har overværet følgebrevets underskrift, underskriver derefter den på følgebrevet trykte attest.

Til § 36

Modtageren af en brevstemme – særligt uden for Grønland - kan ikke på forhånd afgøre det relevante afstemningssted eller hvem der er udpeget som afstemningsleder der. Derfor opretholdes ordningen med fremsendelse til den relevante kommune. Da der kan afgives brevstemme fra 1. januar i valgåret reduceres risikoen for, at brevstemmer ikke når frem til afstemningsstedet.

Når attesten er udfyldt, nedlægger vælgeren kuverten med stemmesedlen og følgebrevet i det dertil bestemte forsendelseskuvvert, som tilklæbes og adresseres til kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor vælgeren er opført på valglisten. Tillige udfyldes rubrikken på forsendelseskuvverten med tydelig angivelse af vælgerens navn, fødselsdato og bopæl i den nævnte kommune. Endelig udfyldes rubrikken på forsiden med et kryds, der angiver, hvilket valg stemmesedlen vedrører. Forsendelseskuvverten med indhold skal derefter afleveres til den, over for hvem stemmeafgivning har fundet sted.

Såfremt forsendelseskuvvert m.v. skal sendes med postvæsenet, må vælgeren selv foretage frankering. Der må kun være 1 stemmeseddel og 1 følgebrev i hvert omslag. Den der

modtager forsendelseskuverten af vælgeren, er ansvarlig for at forsendelseskuverten straks sendes til den pågældende kommune.

For at forsendelse af brevstemmemateriale straks kan udskilles fra anden post til kommunalbestyrelsen, skal fremsendelse ske i de originale forsendelseskuberter, der ikke må nedlægges i andre kuverter.

Til § 37

Afstemningslederen på afstemningsstedet skal sikre en forsvarlig opbevaring af modtagne omslag (forsendelseskuverten) med brevstemmer og således at brevstemmer ikke kommer uvedkommende i hænde.

Det følger af forslaget § 38, stk. 1 at omslag med brevstemme, skal forblive uåbnet frem til afstemningens afslutning.

Til § 38

Viser det sig, at den pågældende vælger:

- 1) har afgivet stemme ved personligt fremmøde
- 2) ikke er stemmeberettiget
- 3) inden valgdagen er afgået ved døden

lægges følgebrevet og den uåbnede konvolut med stemmesedlen påny ind i forsendelseskuverten og kommer ikke i betragtning. Det samme gælder, når forsendelseskuverten indeholder andet eller mere end eet følgebrev og een konvolut, eller hvis der er grund til at antage, at forsendelseskuvært, følgebrev eller kuvert ikke er udarbejdet af Naalakkersuisut eller danske myndigheder, eller at der ved deres udfyldning, attestation, underskrift eller indsendelse ikke er gået frem som foreskrevet.

Forsendelseskuberter, der modtages af afstemningslederne efter afstemningens afslutning henlægges uåbnede og kommer ikke i betragtning.

Ved valgets opgørelse skal såvel forsendelseskuvært og følgebrev som kuverter og stemmesedler være til stede.

Til § 39

Når afstemningslederen har afsluttet afstemningen åbner afstemningslederen stemmekassen i de tilstedeværendes påsyn og optæller de afgivne stemmer og kontrollerer, at tallet svarer til det antal stemmer, der ifølge valglisten er afgivet.

Stemmerne optælles for hvert valg for sig, således at stemmerne ved valg til kommunalbestyrelsen optælles først. Stemmerne til menighedsrepræsentationen optælles til sidst.

Der kan ikke afgives stemme på et kandidatforbund. Der skal stemmes på en enkeltkandidat inden for kandidatforbundet.

Til § 40

Bestemmelsen svarer til § 38 i landstingslov om valg til valg til Grønlands Landsting. Bestemmelsen anvendes med de fornødne tilpasninger såfremt der undtagelsesvis anvendes stemmesedler, hvor vælgeren skriver kandidatens navn, jf. § 27, stk. 2.

Bestemmelsen indeholder fortolkningsregler til afgørelse af hvem en given stemme skal tilfalde.

Til § 41

Bestemmelsen svarer til den nugældende § 37. Bestemmelsen er i øvrigt identisk med § 39 i Landstingslov om valg til Grønlands Landsting.

Bestemmelsen regulerer bedømmelse af om en stemmeseddel skal anses for gyldig eller ugyldig.

Naalakkersuisut kan fastsætte regler om bedømmelse af gyldigheden af stemmesedler, herunder f.eks. regler om hvorvidt uvedkommende påtegning på en stemmeseddel skal kunne medføre ugyldighed. Det centrale vil være hensynet til om det med sikkerhed kan afgøres hvem eller hvilket parti en stemme er afgivet til fordel for.

Til § 42

Bestemmelsen svarer til den nugældende § 38.

Den hidtidige procedure for optælling af stemmer på valgaftenen videreføres uændret.

Afstemningslederen er forpligtet til at gennemføre en optælling på valgaftenen og herefter meddele det endelige resultat til valgbestyrelsen. Optællingen kan alene afbrydes midlertidigt i forbindelse med spisepause, toiletbesøg og lign.

Der foretages ikke fintælling en eller flere dage efter valgdagen.

Til § 43

Afstemningslederen indfører i valgbogen det endelige resultat af valget på afstemningsstedet.

Det er af afgørende betydning, at de respektive afstemningsledere fører valgbogen. Oplysningerne i valgbogen vil indgå i valgbestyrelsens endelige godkendelse af valget, jf. § 49.

Til § 44

De respektive afstemningsledere er pligtige straks at meddele det endelige resultat af valget på afstemningsstedet til valgbestyrelsen. Afstemningslederen giver samtidig oplysning om evt. forhold der vil kunne få indflydelse på valgresultatet. Sådanne forhold skal tillige indføres i valgbogen. Det kan f.eks. være oplysning om, at der har været placeret valgplakater umiddelbart uden for valglokalet, at der er vælgere som ikke har været opført på valglisten eller at opslag i valglokalet og stemmerum har været fejlbehæftede.

Valgbestyrelsen opgør endeligt afstemningsresultatet i valgkredsen/kommunen. Valget opgøres endeligt af de respektive valgbestyrelser og uden at Valgnævnet skal inddrages heri. Valgnævnet kan inddrages som klageinstans.

Til § 45

Til stk. 1 - 3

Valgbestyrelsen opgør valgresultatet for hele valgkredsen. Til fordeling af mandater som geografiske repræsentanter skal der tillige foretages en opgørelse af valgresultatet for hver af de oprindelige kommuner i valgkredsen, jf. stk. 4.

Mandaterne fordeles efter D'Honts forholdstalsmetode. Det af hvert parti, hvert kandidatforbund og hver enkeltkandidat opnåede stemmetal divideres med 1, 2, 3 op til det antal medlemmer, der skal vælges til kommunalbestyrelsen. Første mandat tilfalder herefter det parti, det kandidatforbund eller den enkeltkandidat, der har den højeste kvotient, andet mandat det parti, det kandidatforbund eller den enkeltkandidat, der har den næsthøjeste kvotient indtil alle mandater er fordelt.

De oprindelige kommuner, der indgår i de nuværende kommuner, fremgår af § 1 i Landstingslov nr. 14 af 19. november 2007 om strukturreform af den kommunale sektor.

Til stk. 4

Bestemmelsen svarer til § 4, stk. 2 i Landstingslov nr. 14 af 19. november 2007 om strukturreform af den kommunale sektor. Det er præciseret, at en kandidat valgt som geografisk repræsentant skal have fast bopæl i den oprindelige kommune.

Det følger af forslaget, at der i Qaasuitsup Kommunua vælges i alt 8 geografiske repræsentanter. I Qeqqata Kommunua vælges i alt 2 geografiske repræsentanter. I Kommuneqarfik Sermersooq vælges i alt 5 geografiske repræsentanter. I Kommune Kujalleq vælges i alt 3 geografiske repræsentanter.

Kandidater, der besætter et mandat i kommunalbestyrelsen som geografisk repræsentant har de samme rettigheder og forpligtelser som øvrige medlemmer af kommunalbestyrelsen. Formålet med bestemmelsen er at sikre lokal repræsentation i kommunalbestyrelserne. Bestemmelsen sikrer kommunalbestyrelsen viden om de lokale forhold i kommunen.

Det er alene de personlige stemmer opnået i den oprindelige kommune, der indgår i opgørelsen. Personlige stemmer opnået på afstemningssteder indenfor valgkredsen men uden for den oprindelige kommune tæller ikke med ved fordeling af mandaterne som geografiske repræsentanter. Det er endvidere en betingelse, at kandidaten var optaget på valglisten med fast bopæl i den oprindelige kommune. Det indebærer, at kandidater med fast bopæl i én oprindelig kommune ikke kan vælges som geografisk repræsentant i en anden oprindelig kommune inden for valgkredsen.

Til stk. 5-6

Mandaterne fordeles først til de geografiske repræsentanter. De resterende mandater der tilkommer et parti eller et kandidatforbund fordeles efter de personlige stemmer kandidaterne indenfor partiet eller kandidatforbundet har opnået.

Første mandat tilfalder den kandidat, der har opnået det højeste personlige stemmetal. Næste mandat tilfalder den kandidat der har opnået næst flest personlige stemmer.

Til § 46

Der udarbejdes en almindelig stedfortræderliste for hver partiliste og hvert kandidatforbund for hele valgkredsen. Den almindelige stedfortræderliste omfatter samtlige de kandidater, der opstillede til valg uden at blive valgt.

Der udarbejdes tillige en stedfortræderliste for hver partiliste og hvert kandidatforbund for hver af de oprindelige kommuner, jf. § 45, stk. 4. Listen benævnes stedfortræderliste for geografiske repræsentanter. På listen medtages de kandidater, optaget på valglisten med fast bopæl i hver af de oprindelige kommuner, der ikke er valgt.

Kandidater der ikke er valgt til kommunalbestyrelsen optages på begge stedfortræderlister.

Der anvendes ikke personlige stedfortrædere ved valg til kommunalbestyrelsen. Der udarbejdes derfor ikke en stedfortræderliste for enkeltkandidater, opstillet til valg uden for et kandidatforbund.

Stedfortræderlisten for geografiske repræsentanter finder anvendelse, hvis et medlem af kommunalbestyrelsen, valgt som geografisk repræsentant midlertidigt eller varigt udtræder af kommunalbestyrelsen. Den der står øverst på stedfortræderlisten - for den partiliste eller det kandidatforbund, der besætter det ledige mandat - indtræder i stedet for det udtrædende medlem.

Til eksempel:

En kandidat er valgt som medlem af kommunalbestyrelsen for et parti eller et kandidatforbund, som geografisk repræsentant. Opgiver medlemmet sin bopæl i den pågældende oprindelige kommune mister medlemmet sin valgbarhed og skal udtræde af kommunalbestyrelsen.

Det ledige mandat tilfalder det parti eller kandidatforbund medlemmet var valgt for. Det ledige mandat tilfalder den kandidat, der står øverst på stedfortræderlisten for partiet eller kandidatforbundet.

Selvom et udtrædende medlem i mellemtiden måtte have skiftet politisk tilhørsforhold vil det ledige mandat tilfalde det parti eller det kandidatforbund det udtrædende medlem oprindeligt er valgt for.

Er der tale om en enkeltkandidat, der udtræder af kommunalbestyrelsen finder forslagens § 58 og § 59 om udfyldningsvalg anvendelse.

Til § 47

Valgbestyrelsens valgbog udgør, sammen med valgbøgerne for de enkelte afstemningssteder, den senere dokumentation for hvem der anses for valgt til kommunalbestyrelsen. Valgbøgerne skal opbevares forsvarligt og for kommunalbestyrelsens valgperiode.

Det skal positivt anføres, hvilke medlemmer der anses valgt som geografiske repræsentanter og for hvilken oprindelig kommune, jf. § 45, stk. 4.

Til §§ 48- 49

Bestemmelserne regulerer procedurene for valghandlingens afslutning og opgørelse af valgets resultat for hele valgkredsen. Valgbestyrelsen modtager stemmesedler, valglister og

valgbøger for alle afstemningssteder og træffer på dette grundlag afgørelse om valgets gyldighed.

De kandidater, der anses for valgt skal opfordres til at deltage i mødet og således at valgbestyrelsen vil have mulighed for at søge evt. problemstillinger belyst ved spørgsmål til kandidaterne.

Til § 50

Som betydelig fejl kan anses optælling og opgørelse af afgivne stemmer i strid med bestemmelserne i loven, f.eks. optælling færre eller flere end de foreskrevne 2 optællinger, jf. forslagens § 42. Valget vil ligeledes kunne erklæres ugyldigt, hvis det viser sig, at en eller flere af de opstillede kandidater ikke har været opstillingsberettigede eller valglisterne har været behæftet med et større antal fejl.

Til § 51

Omvalg tjener til berigtigelse af fejl forbundet med den første valghandling. Ved omvalg kan kun deltage de personer, der havde valgt på den ordinære valgdag. Er omvalg en følge af fejl ved valglisterne kan Valgnævnet pålægge valgbestyrelsen at berigtige valglisten forud for omvalget. Omvalg forberedes og gennemføres i øvrigt efter de samme regler som regulerede det ordinære valg.

Til §§ 52-53

Valgbestyrelserne meddeler skriftligt de nye medlemmer af kommunalbestyrelsen at de er valgt.

Bestemmelserne sikrer, at den nyvalgte kommunalbestyrelse tiltræder samtidig med, at den gamle fratræder. Der kan ikke opstå en periode uden kommunalbestyrelse. For at sikre de daglige forretningers uforstyrrede videreførelse fortsætter den gamle borgmester indtil ny borgmester er valgt.

Til § 54

Til stk. 1-3

Personer valgt til medlem af kommunalbestyrelsen er pligtige at varetage hvervet. Hvervet som medlem af kommunalbestyrelsen er borgerligt ombud.

Det er kommunalbestyrelsen, der i henhold til valgloven træffer afgørelse om, hvorvidt et medlem af kommunalbestyrelsen kan udtræde af kommunalbestyrelsen. Det beror på en konkret vurdering og medlemmet har ikke krav på at udtræde.

Der kan herved lægges vægt på om medlemmet vil være i stand til på forsvarlig vis at varetage hvervet som medlem af kommunalbestyrelsen uden samtidig risiko for helbred eller velfærd.

Som anden væsentlig årsag, der kan begrunde, at et medlem meddeles tilladelse til at udtræde af kommunalbestyrelsen kan lægges vægt på medlemmets personlige forhold f.eks. skilsmisse, ægtefælle eller samlevers sygdom eller dødsfald i den nærmeste familie.

Til stk. 4.

Hvis et medlem af kommunalbestyrelsen midlertidigt må opgive sin bopæl i valgkredsen mister vedkommende som udgangspunkt sin valgbarhed og må udtræde af kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsen kan dog bestemme, at medlemmet ikke skal anses for at miste sin valgbarhed og derfor alene skal udtræde midlertidigt og indtil vedkommende igen tager fast bopæl i valgkredsen. Det beror på kommunalbestyrelsens konkrete vurdering om medlemmet alene skal udtræde midlertidigt.

Til § 55

Medlemmet mister sin valgbarhed også hvor denne flytter inden for valgkredsen, f.eks. til en anden oprindelig kommune, end den oprindelige kommune vedkommende er valgt som geografisk repræsentant for.

Til § 56

Bestemmelsen sikrer, at et medlem valgt som geografisk repræsentant ikke mister sin valgbarhed, hvis vedkommende som led i varetagelse af hvervet som borgmester eller viceborgmester må flytte til en anden oprindelig kommune, end den oprindelige kommune vedkommende er valgt som geografisk repræsentant for.

Til § 57

Et medlem af kommunalbestyrelsen, der f.eks. udpeges til formand for Kanukoka på fuld tid udtræder midlertidigt af kommunalbestyrelsen. Når hvervet ophører indtræder det pågældende medlem på ny i kommunalbestyrelsen. Medlemmet vil dog fortsat skulle opfylde de almindelige krav til valgbarhed, herunder krav om fast bopæl i valgkredsen eller eventuelt tillige i en oprindelig kommune (geografiske repræsentanter).

Til § 58

Til stk.1

Der anvendes ikke personlige stedfortrædere ved valg til kommunalbestyrelsen. En enkeltkandidat valgt til kommunalbestyrelsen, der ikke har indgået aftale om kandidatforbund, har ikke nogen stedfortræder. Derfor vil der skulle afholdes udfyldningsvalg.

Til stk. 2

Til eksempel:

En kandidat er valgt som medlem af kommunalbestyrelsen for et parti eller et kandidatforbund, som geografisk repræsentant. Opgiver medlemmet sin bopæl i den pågældendes oprindelige kommune mister medlemmet sin valgbarhed og skal udtræde af kommunalbestyrelsen.

Det ledige mandat tilfalder det parti eller kandidatforbund medlemmet var valgt for. Det ledige mandat tilfalder den kandidat, der står øverst på den relevante stedfortræderliste for partiet eller kandidatforbundet.

Er det en enkeltkandidat, der udtræder af kommunalbestyrelsen afholdes udfyldningsvalg.

Til stk. 3-5

Bestemmelserne regulerer spørgsmålet om afholdelse af udfyldningsvalg ved mandatledighed. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om udfyldningsvalg og herunder om stedfortrædere for medlemmer valgt ved udfyldningsvalg.

Til § 59

Bestemmelsen svarer til den nugældende § 52.

Muligheden for at aflyse udfyldningsvalg er videreført. Med et flertal af de oprindelige medlemmer menes, at antallet af stemmer for aflysning skal svare til det antal stemmer, der i en fuldtallig kommunalbestyrelse udgjorde et flertal.

Bestemmelsen kan f.eks. finde anvendelse, hvor nyvalg til kommunalbestyrelsen er nært forestående og det ledige mandat ikke forrykker balancen mellem kommunalbestyrelsens forskellige politiske grupper.

Til § 60

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til den nugældende § 53.

Som nyt er det politiet, der aktivt undersøger og giver meddelelse til Valgbarhedsnævnet hvis medlemmer af kommunalbestyrelse eller stedfortrædere på valgtidspunktet eller senere idømmes en kriminalretlig foranstaltning.

Valgbarhedsnævnet vil på valgtidspunktet og senere behandle sager om eventuelt tab af valgbarhed, hvor medlemmer af kommunalbestyrelsen eller stedfortræder idømmes en kriminalretlig foranstaltning.

Det sikrer, at stedfortræderlisterne løbende holdes ajour. Vil en stedfortræder skulle indtræde, midlertidigt eller permanent, vil der ikke være anledning til hastebehandling i Valgbarhedsnævnet.

Landsdommeren for Grønlands Landsret er født formand for nævnet for at understrege nævnets upartiske status. Sammensætningen af nævnet har til formål at tilvejebringe størst mulig ensartethed i de principper, der skal gælde for prøvelse af valgbarhed for medlemmer af kommunalbestyrelser, fælles bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer.

De øvrige medlemmer af Valgbarhedsnævnet vælges som udgangspunkt for 4 år. Der kan af Kanukoka og Inatsisartut vælges nye medlemmer, f.eks. i forbindelse med nyvalg til bestyrelsen i Kanukoka eller i forbindelse med nyvalg til Inatsisartut.

Valgbarhedsnævnets prøvelse af de valgte kandidaters valgbarhed kan erfaringsmæssigt trække ud til efter den 30. april i valgåret. Indtil valgbarhedsnævnets afgørelse foreligger anses de nyvalgte medlemmer som valgbare.

Sekretariatet for Valgbarhedsnævnet indhenter for alle medlemmer valgt til kommunalbestyrelsen en udskrift fra kriminalregisteret. Der kan dog af valgbestyrelsen være fremsendt anmodning til Politimesteren i Grønland om udskrift på de valgte kandidater forud for fremsendelse til Valgbarhedsnævnet. Er der registreret tilførsel til kriminalregisteret for et medlem valgt til kommunalbestyrelsen forelægges det for valgbarhedsnævnet til vurdering om medlemmet skal anses for at have fortabt sin valgbarhed.

Valgbarhedsnævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Det udelukker ikke, at Valgbarhedsnævnets afgørelse kan indbringes for domstolene. Om der består den fornødne retlige interesse afgøres af domstolene efter almindelige processuelle regler og principper.

Valg til bygdebestyrelsen

Til § 61

Bestemmelsen svarer med visse justeringer til § 8 i landstingslov om strukturreform af den kommunale sektor.

Det er kommunalbestyrelsen, som afgør i hvilke bygder, der skal vælge fælles bygdebestyrelser og antallet af medlemmer hertil. Ved gennemførelse af valg til fælles bygdebestyrelser udgør de bygder, som omfattes af en fælles bygdebestyrelse, én valgkreds. Det betyder blandt andet, at en vælger med bopæl i en af bygderne kan afgive stemme til fordel for en kandidat, som har bopæl i en anden bygd, der omfattes af den fælles bygdebestyrelse.

Bestemmelsen giver valgbestyrelsen mulighed for at beslutte at afholde valg til fælles bygdebestyrelser på en anden dato i april end valg til kommunalbestyrelsen. Valgperioden for bygdebestyrelsen er dog fortsat 4 år regnet fra 1. maj i valgåret, jf. forslaget § 63.

Valgbestyrelserne skal sikre, at valget gennemføres så betids at valgets resultat vil kunne opgøres endeligt inden 1. maj i valgåret.

Til § 62

Der henvises til bemærkningerne til § 1 og § 2.

Til § 63

Der henvises til bemærkningerne til § 1.

Personer med valgret i henhold til § 1 er ikke valgbare med mindre de tager fast bopæl i valgkredsen (en bygd) senest 14 dage forud for valget.

Til § 64

Valgperioden er 4 år regnet fra 1. maj i valgåret. Valgbestyrelsen kan beslutte at gennemføre valg til fælles bygdebestyrelse forskudt i forhold til valg til kommunalbestyrelsen. Det berører ikke valgperioden for den fælles bygdebestyrelse.

Til § 65

Valgbestyrelsen i kommunen leder, forbereder og gennemfører tillige valg til fælles bygdebestyrelser efter samme regler som finder anvendelse ved valg til kommunalbestyrelsen.

Til § 66

Ved valg til fælles bygdebestyrelse kan kandidater opstille som ved valg til kommunalbestyrelsen. Kandidater kan opstille på partiliste, i kandidatforbund og som enkeltkandidater.

Til § 67

Til stk. 1

I lighed med valg til kommunalbestyrelsen er det valgbestyrelsen, der er ansvarlig for at der trykkes og fordeles det nødvendige antal stemmesedler. Der er ikke stillet krav om anvendelse af afkrydsningsstemmesedler. Det er op til valgbestyrelsen at vurdere om der skal anvendes afkrydsningsstemmesedler eller stemmesedler, hvor vælgeren skriver navnet på den kandidat der stemmes på.

Til stk. 2

Valg til fælles bygdebestyrelse kan efter valgbestyrelsen bestemmelse gennemføres i samme lokale som valg til kommunalbestyrelsen. Det skal sikres at valghandlingerne holdes adskilt. Der kan ikke samtidig udleveres stemmeseddel til valg til kommunalbestyrelsen og fælles bygdebestyrelse.

Til stk. 3- 5

I lighed med valg til kommunalbestyrelsen skal valgbestyrelsen anvise afstemningslokaler. Afstemningslederen er ansvarlig for stemmerum og stemmekasse.

Såfremt valg til fælles bygdebestyrelse afholdes samtidig med valg til kommunalbestyrelsen skal der tilvejebringes en særskilt stemmekasse for valg til fælles bygdebestyrelse.

I øvrigt finder reglerne om afstemning ved valg til kommunalbestyrelsen tilsvarende anvendelse ved valg til fælles bygdebestyrelse.

Til § 68

Opgørelse af valgets resultat sker efter samme regler som finder anvendelse ved opgørelse af valg til kommunalbestyrelsen. Dog vælges ikke geografiske repræsentanter.

Bestemmelsen henviser blandt andet til forslaget §§ 54 – 59 om medlemmers udtræden i valgperioden. Henvisningen indebærer blandt andet, at en fælles bygdebestyrelse kan beslutte, at der ikke skal afholdes udfyldningsvalg, jf. forslaget § 59.

Valg til menighedsrepræsentationen

Til § 69

Der henvises til bemærkningerne til § 1 og § 2. Forslaget anvender den officielle betegnelse for folkekirken i Grønland – Kalaallit Nunaanni Ilagiit. Der henvises herved til § 1 i Inatsisartutlov nr. 9 af 19. Maj 2010 om kirken.

Til § 70

Der henvises til bemærkningerne til § 1.

En person, der er efter Inatsisartutlov om Kirken er født medlem af menighedsrepræsentationen kan ikke vælges til menighedsrepræsentationen. Et valgt medlem af menighedsrepræsentationen kan i valgperioden f.eks. beskikkes som kateket. Indtræder kateketen herefter, som født medlem af menighedsrepræsentationen, forholdes med det ledige mandat i overensstemmelse med forslaget § 78.

Til § 71

Ved valg til menighedsrepræsentationerne er valgkredsen det område omkring en kirke eller et skolekapel, hvor der skal vælges en menighedsrepræsentation.

Naalakkersuisut fastsætter, hvor der kan vælges menighedsrepræsentationer og antallet af medlemmer.

Til § 72

Bestemmelsen svarer til § 7 for medlemmer af kommunalbestyrelsen og § 64 for medlemmer af fælles bygdebestyrelse.

Til § 73

Bestemmelsen svarer til § 8 for valg af medlemmer af kommunalbestyrelsen og § 65 for valg af medlemmer af fælles bygdebestyrelse.

Til § 74

Der gennemføres et særligt opstillings- og informationsmøde – i visse sammenhænge også benævnt fredsvalgsmøde. Til sikring af, at så mange som muligt får kendskab til mødet, gentages meddelelse om mødet ved flere gudstjenester samt ved opslag.

På mødet søges afklaret om der på fredsommelig vis kan opnås enighed om opstilling af det fornødne antal kandidater til menighedsrepræsentationen. Det kan samtidig søges afklaret om der er personer som, uden at opstille til valg, står til rådighed som stedfortrædere, jf. forslaget § 78, stk. 3.

Til § 75

Der skal indleveres en kandidatanmeldelse for hver kandidat med det fornødne antal stillere uanset om vedkommende er foreslået på det særlige menighedsmøde eller om vedkommende selv stiller op. Der skal være mindst 5 stillere for hver kandidat.

Valgbestyrelsen anfører i valgbogen, hvem den anses for valgt, og underretter skriftligt de valgte om valget til menighedsrepræsentationen.

Til § 76

I lighed med valg til kommunalbestyrelsen er det valgbestyrelsen, der er ansvarlig for at der trykkes og fordeles det nødvendige antal stemmesedler. Der er ikke stillet krav om anvendelse af afkrydsningsstemmesedler. Det er op til valgbestyrelsen at vurdere om der skal anvendes afkrydsningsstemmesedler eller stemmesedler, hvor vælgeren skriver navnet på den kandidat der stemmes på.

I øvrigt finder reglerne om gennemførelse af valg til kommunalbestyrelsen tilsvarende anvendelse ved valg til menighedsrepræsentationen.

Til § 77

Ved valg til menighedsrepræsentationen kan kandidater alene opstille som enkeltkandidater. Der kan ikke opstilles som parti eller i kandidatforbund.

Der foretages en sammentælling af stemmetallene fra de enkelte afstemningssteder for hver kandidat.

Opgørelse af valgets resultat foretages på selve valgaftenen. I øvrigt finder reglerne om opgørelse af afstemning ved valg til kommunalbestyrelsen tilsvarende anvendelse ved valg til menighedsrepræsentationen.

Til § 78

Valgbestyrelsen udarbejder en stedfortræderliste, der finder anvendelse, hvis et medlem af menighedsrepræsentationen udtræder, umyndiggøres eller afgår ved døden.

Ved besættelse af et ledigt mandat skal stedfortræderen, henholdsvis et selvsuppleret medlem opfylde betingelserne for valgbarhed til menighedsrepræsentationen.

Anmeldelse af det nye medlem sker ved underskrift på samtykkeerklæring til indhentelse af fornødne oplysninger for valgbarhedens prøvelse. Blanketten fremsendes til Valgbarhedsnævnets sekretariat ad sædvanlig tjenstlig vej, dvs. kirkebogsførende præst, provst og biskop.

Til § 79

Valgnævnets kompetence og rolle i forbindelse med valg til kommunalbestyrelser, fællesbygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer er reguleret i nærværende forslag.

Til § 80

Valgbarhedsnævnets medlemmer modtager vederlag, for tiden i henhold til Landstingslov nr. 22 af 18. december 2003 om vederlag m.v. til medlemmer af Landstinget og Landsstyret m.v. som senest ændret ved Inatsisartutlov nr. 2 af 5. april 2011.

Til § 81

I praksis vil Valgnævnet behandle sager på grundlag af henvendelse fra valgbestyrelserne. Valgnævnet vil dog tillige kunne handle på eget initiativ. Valgnævnet skal i sin valgbog redegøre for de afvigelser, der foretages efter bestemmelsen.

Afvigelser fra loven må være begrundet i ekstraordinære situationer, f.eks. begrundet i vejrlig, eller tekniske problemer, som er til hinder for gennemførelse af valg i overensstemmelse med lovens bestemmelser.

Naalakkersuisut kan herunder træffe beslutning om ændring af valgdagen for valg til kommunalbestyrelsen i én eller flere kommuner. Naalakkersuisut kan ikke udskyde valgdagen uden samtidig at fastsætte ny dato. Fastsættelse af ny dato vil skulle aftales nærmere med den berørte kommune og således at der er fornøden tid til valgets forberedelse og gennemførelse.

Udskydes valgdagen finder bestemmelsen i forslaget § 52, stk. 2 tilsvarende anvendelse og således at den siddende kommunalbestyrelse vedbliver at fungere.

Til § 82

Det er valgbestyrelsen, der leder, forbereder og gennemfører valg til kommunalbestyrelsen, fælles bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer. Det er de respektive kommuner der afholder alle omkostninger hertil og tillige stiller sekretariatsbistand til rådighed for valgbestyrelsen.

Naalakkersuisut er ansvarlig for udarbejdelse, autorisation og trykning af materiale til brug for afgivelse af brevstemme samt valgbøger. Naalakkersuisut afholder følgelig omkostninger forbundet herved.

Til § 83

Bestemmelsen svarer til den nugældende § 76. Det er præciseret, at bestemmelsen gælder generelt og ikke alene under en sag for retten.

Til § 84

Det er domstolene, der i overensstemmelse med kriminalloven tager stilling til om der foreligger en overtrædelse af valgloven og hvilken foranstaltning, der findes passende.

Det er afgørende at valg til demokratiske institutioner forløber i overensstemmelse med gældende regler. Ved valg af foranstaltning skal der tages afgørende hensyn hertil.

Der kan tillige henvises til § 55 om tjenesteforsømmelse i Kriminallov for Grønland.

Til § 85

Til stk. 1-2

Der kan alene føres den kontrol der er foreskrevet i loven.

Til stk. 3

Det er domstolene, der i overensstemmelse med kriminalloven tager stilling til om der foreligger en overtrædelse af valgloven og hvilken foranstaltning, der findes passende.

Det er afgørende at valg til demokratiske institutioner forløber i overensstemmelse med gældende regler. Ved valg af foranstaltning skal der tages afgørende hensyn hertil.

Der kan tillige henvises til Kriminallov for Grønland, § 36 om valgkrænkelse, § 41 om krænkelse af valghemmelighed og § 50 om tjenstlig tavshedspligt.

Til § 86

Til stk. 1

Det foreslås at loven træder i kraft den 1. januar 2013. Loven vil regulere valg til kommunalbestyrelserne, fælles bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer i april måned 2013.

Valgbestyrelsen vil straks herefter skulle fastsætte antallet af afstemningssteder og udpege en afstemningsleder for hvert af valgkredsens afstemningssteder, jf. § 10.

Til stk. 2

Det er kommunalbestyrelsen, der efter § 61, stk. 2 træffer afgørelse om den fremtidige sammensætning af de fælles bygdebestyrelser. Det er hidtil reguleret i bekendtgørelse udstedt af Naalakkersuisut.